

Aan de Minister voor Klimaat en Energie
Aan de Minister van Economische Zaken en Klimaat

**Directoraat-generaal Klimaat
en Energie**
Directie Energiemarkt

Auteur

[Redacted]

TER BESLISSING

Datum

18 augustus 2023

Kenmerk

DGKE-DE / 34487126

nota

Kamerbrief stand van zaken energiebesparing

Kopie aan

[Redacted]

Parafenroute

[Redacted signature lines]

Bijlage(n)

2

Mede namens/met akkoord van Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties, Minister van Economische Zaken en Klimaat

Aanleiding

De aanscherping van de energiebesparingsplicht is per 1 juli 2023 in werking getreden. U (MKE) informeert hier, mede namens MBZK, de Tweede Kamer over. Vanwege de samenhang met het Nationaal Programma Energiebesparing, de herziening van de Energie Efficiëntie Richtlijn (EED) en de evaluatie van de convenanten MJA3 en MEE die in de brief aan de orde komen, stuurt u de brief eveneens mede namens MEZK. MBZK is reeds akkoord.

Geadviseerd besluit

- Aan u (MKE) wordt geadviseerd akkoord te gaan met de inhoud van de Kamerbrief en deze te ondertekenen.
- Aan u (MEZK) wordt geadviseerd akkoord te gaan met de inhoud van de Kamerbrief die mede namens u wordt verstuurd.

Kernpunten

- Met de brief informeert u de Kamer dat alle wijzigingen voor de aanscherping van de energiebesparingsplicht gepubliceerd zijn. De wijzigingen van het Activiteitenbesluit milieubeheer en de onderliggende Activiteitenregeling milieubeheer zijn per 1 juli 2023 in werking getreden. De wijzigingen in het stelsel van de Omgevingswet treden op 1 januari 2024 in werking. Alleen de wijzigingsregeling van de Omgevingsregeling waarmee de terugverdientijdmethodiek, de randvoorwaarden onderzoeksplicht, EML glastuinbouwsector en terugverdientijd glastuinbouwsector beleidsneutraal omgezet worden naar de Omgevingsregeling moet nog voor 1 januari 2024 gepubliceerd worden.

Deze onderdelen zijn wel al gepubliceerd en in werking getreden in de Activiteitenregeling milieubeheer. Deze wijziging van de Omgevingsregeling ondergaat momenteel de stelselcheck Omgevingswet en wordt daarna aan u (MKE) ter ondertekening aangeboden.

- Daarnaast gaat de brief in op de communicatie naar en ondersteuning van de doelgroep, de inzet op toezicht en handhaving, de voorgenomen verdere aanscherping van de terugverdientijd naar zeven jaar, de afronding van de EU Energie Efficiëntie Richtlijn en de evaluatie van de convenanten MJA3 en MEE.

Toelichting

Aanscherping energiebesparingsplicht

- De energiebesparingsplicht verplicht bedrijven en instellingen met een jaarlijks energiegebruik vanaf 50.000 kWh elektriciteit of 25.000 m³ aardgasequivalent alle van toepassing zijnde energiebesparende maatregelen met een terugverdientijd van vijf jaar of minder te treffen. Met de aanscherping van de energiebesparingsplicht naar de plicht ter verduurzaming van het energiegebruik vallen per 1 juli 2023 meer bedrijven en meer maatregelen onder de plicht.
- Naast een uitbreiding van de doelgroep, is ook de erkende maatregelenlijst (EML) en terugverdientijdmethodiek aangepast. Ook is een onderzoeksplicht voor intensieve energiegebruikers geïntroduceerd.
- Voor de glastuinbouwsector is een separate EML opgezet, omdat deze sector gebruik maakt van een lager belastingtarief op aardgas. Ook is voor de glastuinbouw een separate bijlage met een terugverdientijdmethodiek opgezet, waarin de terugverdientijdmethodiek is uitgebreid met standaardwaarden voor deze sector en een formule om de terugverdientijd te berekenen wanneer er gebruik wordt gemaakt van een warmtekrachtkoppeling-installatie (WKK-installatie).
- Bedrijven en instellingen onder de plicht rapporteren uiterlijk op 1 december 2023 over de uitgevoerde en nog uit te voeren maatregelen.

MJA3 en MEE

- De energiebesparingsconvenanten Meerjarenafpraak Energie-efficiëntie 3 (MJA3) en de Meerjarenafpraak Energie-efficiëntie ETS-ondernemingen (MEE) liepen van respectievelijk 2008 en 2013 tot en met 2020. De MJA3-deelnemers bestonden grotendeels uit bedrijven die niet onder het Europese Emissiehandelssysteem (EU ETS) vielen. Het merendeel van de MEE-deelnemers waren grote industriële bedrijven en instellingen die verplicht deelnamen aan het EU ETS. Op basis van vierjaarlijkse plannen werden deze bedrijven gemonitord en gestimuleerd om energiebesparende maatregelen te treffen.
- CE Delft heeft de convenanten geëvalueerd. Zij concluderen dat een precies effect van de convenanten op de gerealiseerde energiebesparing niet te meten is omdat bedrijven die niet deelnamen aan de convenanten niet gemonitord zijn. De convenanten hebben bijgedragen aan de urgentie bij bedrijven voor energiebesparing, maar hadden een vrijblijvend karakter. De aanbeveling is om geen vervolg te geven aan de convenanten, gezien o.a. de energiebesparingsplicht die nu ook voor alle bedrijven in deze doelgroep geldt, maar wel aandacht voor kennisdeling

en keteneffecten te hebben. Deze conclusies worden meegenomen bij de uitwerking van het Nationaal Programma Energiebesparing.

Moties en toezeggingen

In de brief worden de volgende moties en toezeggingen afgedaan:

- Het herijken van de energieprijzen onder de energiebesparingsplicht (motie Grinwis en Boucke, Kamerstuk 29 826, nr. 139);
- Het verzoek om omgevingsdiensten via een alternatieve weg eerder toegang te geven tot energiegebruikgegevens van bedrijven (motie Kröger en Thijssen, Kamerstuk 33 118, nr. 243);
- Het verzoek om meer in te zetten op energiebesparing in de gebouwde omgeving (motie Van Haga en Smolders, Kamerstuk 32 813, nr. 1238);
- Het informeren van de Kamer over het monitoren van de energiebesparingsplicht en besparingsdoelen (toezegging Begrotingsbehandeling Economische Zaken en Klimaat 22 december 2022);
- Het overleggen over energiebesparing bij bedrijven die niet onder de energiebesparingsplicht vallen (toezegging Commissiedebat Milieuraad 8 maart 2022).